

CRNA GORA 1147
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25.5.	20 21	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-138		
VEZA:	Bulevar Ivana Crnojevića 107		
EPA:	81000 Podgorica		
SKUPŠTINARSKA PRIPISANICA:	Tel. +382 (0)20/269-336,269-337		
	Fax. +382 (0)20/269-336,269-337		
	mob. 069 375 930		
	www.promjene.org;		
	pzp@promjene.org		

KLUB POSLANIKA DEMOKRATSKI FRONT – PZP
Podgorica, 25. maj 2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Aleksu Bečiću, predsjedniku

Na osnovu čl. 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija i socijalnog staranja, Milojku Spajiću postavljam sledeće

POSLANIČKO PITANJE

Gospodine Spajiću,

Da li imate u planu da unaprijedite uslove života i rada, te kadrovske kapacitete u ustanovi za maloljetne delikvente Centar "Ljubović", jer je trenutno stanje nedopustivo, štićenici su potpuno van kontrole i jedni isti bježe više puta iz te ustanove i mjesecima se na zna gdje su, a na upozorenje na takvo stanje Ministarstvo uporno ćuti?

Obrazloženje ću dati na samoj sjednici.

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Potpredsjednica Skupštine Crne Gore
dr Branka Bošnjak

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	31.05.	20 21	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/21-138/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 01-7710/1

Podgorica, 26.05.2021. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Potpredsjednica
g.đa dr Branka Bošnjak

PODGORICA

Poštovana potpredsjednice Bošnjak,

Zahjevom od 25.05.2021.godine, podnijetom na osnovu člana 187 i člana 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, tražili ste odgovor na pitanje da li je u planu unapređenje uslova života i rada, te kadrovskih kapaciteta u ustanovi za maloljetne delinkvente Centar „Ljubović“.

U vezi navedenog zahtjeva, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeći

ODGOVOR:

Centar „Ljubović“ je jedina ustanova u Crnoj Gori, koja na sveobuhvatan način pruža usluge iz oblasti socijalne i dječije zaštite, maloljetnim počiniocima krivičnih djela i maloljetnicima sa problemima u ponašanju. U Centru „Ljubović“, na stručan i naučno utemeljen način, tretman i brigu dobijaju djeca i omladina sa teritorije Crne Gore, za koju je ova vrsta podrške indikovana.

U Centru se zbrinjavaju, vaspitavaju i osposobljavaju djeca i omladina oba pola. Svrha njihovog boravka je unaprijeđenje kvaliteta života, kroz osmišljeni i ciljano usmjeren vaspitni program, u planiranom i ograničenom vremenskom periodu, koji je kreiran u skladu sa razvojnim potrebama korisnika, za sticanje i razvijanje životnih vještina, lične i društvene odgovornosti i ponašanja u granicama društveno prihvatljivog.

Tretman u ustanovi podrazumijeva stručni rad specijalizovanog kadra za rad sa ovom kategorijom djece, što uključuje individualne i grupne socio-pedagoške radionice, kreativne radionice, grupnu terapijsku zajednicu, individualno psihološko savjetovanje, pomoć i podršku u učenju, zdravstvenu zaštitu i pomoć u prevazilaženju problema zbog kojih su u ustanovi, uz saradnju sa drugim javnim ustanovama (nadležni centri za socijalni rad, škole, domovi zdravlja, sudovi, tužilaštva, policija i sl), ali prije svega, gdje god je to moguće sa roditeljima, tj. starateljima. Stručni tim Centra čine specijalni pedagozi, socijalni radnici, pedagozi, psiholozi i pravnici, koji posjeduju licencu za rad u ovoj oblasti, a što je u skladu sa propisima iz oblasti socijalne i dječije zaštite.

Jedan od većih izazova je to što se sve češće smještaju djecu mlađa od 14 godina, koja su krivično neodgovorna, ali čiji su problemi u ponašanju već dovoljno eskalirali, da je neophodan institucionalni smještaj.

Drugi bitan izazov sa kojim se bore u ovoj instituciji, je naslijeđeni problem, u dijelu koji se odnosi na nedovoljne kapacitete u državi za liječenje djece koja imaju psihičke probleme ili bolesti. Dakle u cilju inkluzivnog uključivanja u zajednicu, predviđeno je da djeca smještena u ovu instituciju, budu tretirana kao djeca u svojim porodicama. Ovo znači da budu liječena u zdravstvenim ustanovama u lokalnoj zajednici, a da im se povremena ordinirana terapija daje uz nadzor, dakle od strane vaspitača, kao što to rade roditelji kod kuće.

Povremeno se dešava da je djeci smještenoj u „Ljuboviću” neophodna psihijatrijska pomoć, a nedostatak kreveta za maloljetne psihijatrijske bolesnike, takođe dodatno komplikuje potrebu za ovom vrstom zdravstvene njege, koja je svakog dana sve veća. Posebno je veliki problem ako se radi o djeci sa problemima u ponašanju, bez adekvatne starateljske ili roditeljske brige, koji povremeno trebaju hospitalno liječenje. Strategijom prevencije i zaštite djece od nasilja 2017-2021 predviđeno je otvaranje odjeljenja za dječju i adolescentnu psihijatriju u okviru planirane nove psihijatrijske bolnice u Podgorici.

Za djecu sa akutnim i ozbiljnim psihijatrijskim oboljenjima i stanjima, Zakon o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku je predvidio drugu takozvanu „specijalizovanu ustanovu”, što podrazumijeva i kvalifikovan medicinski kadar i program koji se tamo sprovodi. Nadamo se da će se u najskorijem periodu i ovaj problem riješiti i ustanova osnovati. Do tada, ustanova rješava problem angažovanjem spoljnog saradnika psihijatra (od 2019. godine), koji 2 puta nedjeljno posjećuje ustanovu.

Jedan od simptoma problema u ponašanju zbog kojih se djeca smještaju u „Ljubović” su različiti oblici zavisnosti, od cigareta, droga, alkohola, kocke, seksa i sl. Zadatak ustanove je da im pomogne u najvećoj mogućoj mjeri da se u što kraćem roku oslobode poroka. Naravno da to nije ni lak, niti brz postupak, te da je vrlo individualan pristup i zahtijeva upornost i bezuslovnu podršku svih vaspitača, ali i članova porodice. Od adekvatnog odgovora roditelja i ostalih članova porodice na tretman korisnika, najviše zavisi i stepen i brzina resocijalizacije naših korisnika. Ono što treba istaći jeste posebno dobra saradnja sa policijom, naročito Grupom za obuku vodiča i dresuru službenih pasa, koji se odnosi na pse obučene za otkrivanje narkotika, koji veoma često obavljaju ovu vrstu aktivnosti u našoj ustanovi.

Jedan od rizika koji se javljaju i u porodicama koje imaju djecu sa problemima u ponašanju, pa tako i svim oblicima smještaja u kojima se djeca nalaze, jesu česta bjekstva korisnika iz doma, ustanove i sl. Napominjem da je Centar „Ljubović” ustanova nezavodskog tipa, što znači da djeca smještena u njoj, žive kao u svojim porodicama, idu u redovne škole, ponekad su zaposleni u firmama u gradu, imaju pravo na izlaske i odlaske kući. Bjekstva se dešavaju iz same ustanove, ili se djeca ponekad ne vrate od kuće ili iz škole. Razlozi su mnogobrojni i tretiraju se u skladu sa Pravilnikom o pedagoškim mjerama u ustanovi. Naravno treba naglasiti da nije dozvoljeno sprovođenje represivnih mjera, tipa dugotrajnog izdvajanja, zaključavanja ili slično, ali se nastoji uz psihoterapijski tretman i ostale vidove podrške, da se smanji potreba za ovakvim načinom ponašanja. U svemu ovome postoji odlična saradnja sa Upravom policije, posebno inspektorima za maloljetničku delinkvenciju i nasilje u porodici, koji uvijek u najvećoj mjeri uzimaju ove slučajeve u prioritetnu obradu. Naravno, dešava se da nije uvijek moguće realizovati njihov urgentni povratak u ustanovu, ali svakako su to problemi na kojima se neprekidno radi.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja vrši redovne kontrole kvaliteta usluge koju pruža Centar „Ljubović”. Pored ministarstva, „Ljubović” često posjećuju između ostalih i Socijalna inspekcija, Ombudsman, koji dvostruko kontrolišu njihov rad, preko Nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (NPM), ali i u dijelu poštovanja dječjih prava, kao i Evropski Komitet za sprečavanje mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT). Dokumenti o njihovim posjetama ovoj ustanovi su javni, kao i njihovi izvještaji o potpuno ispunjenim svim preporukama, koje su im bile date.

Napominjem da se kontinuirano radi na jačanju kapaciteta zaposlenih u ustanovi, kao i na unapređenju uslova života korisnika.

Na kraju, želim da istaknem iskrenu posvećenost svih zaposlenih u „Ljuboviću“, u radu sa djecom koja su u ranoj životnoj dobi suočena sa izazovima, sa kojima nijesu bili u prilici da se izbore sami ili uz pomoć svojih najbližih.

MINISTAR

Mr Miroko Spajić